

Աստքերի Շահանէ նսնը աղիղ լ
 յինաթընա պիր սէնէ զարջննտա ա
 օլունաճադ պուղտայըն թահնիյէ լ
 ընթի աղուաթօսը բումինին եէտի
 բաղար իրթէսի կիւնիւ թէքրար
 նագասայա գօնուլաճաղընտաթ թա
 օլանլէրին եէվմի մէղքիւրտէ Տարը Շ
 րայը ասքէրիյէ կէվէլէրի :

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Լա թիւերը տէ օգուտն ունիւմ անէ՝ զարէն, Միտհատ վաշա հաղթելէրի, հալէպտէն, թարապրտու Շամա գա- տար պիր աւմիր եօլ ինչա իթմէքիյէ գարար վիրմիլ, վէ զաթէն, եօլուն խորիթաթն չըղտընար իշին մախտու- սէն միւհէնտիսէր սէվգ օլունմուշ տուր :

— Խաբանեա սէֆիրի Մ. տ'Ալիլար, իշպու չարչէնպիհ կիւնիւ Պապը ալիյէ կիտէրէք, եազընտա, Մ. Մարիանօ Ա- ղարանքն, քէնտի եէրինէ սէֆիր նասպ խորիթմէնի, Սալֆէթ փաշա հաղ- րէթէրինէ պիտրիմիլ տիր :

— Գուտսը չէրիֆ վալիտի նասպ օ- լունան Ալի վաշա հաղթելէրի, սօն իզմիր վաթօրու իյէ Տէրսաատէթէ վա- սըլ օլմուշ տուր :

— Զաթը հաղթելի շահանէնին սա- պըդ սըրր քեաթիպի Լ. մին պէյ իլէ սապըդ զապիթիյէ միւշիրի Հիւանի է- ֆէնտի, էօնիւմիւղտէքի բաղար իրթէ- սի կիւնիւ, Ալաթիւա վաթօրու իլէ Տէրսաատէթէ վասըլ օլմուշ տուր :

— Պուտէֆա խարիճիյէ նէզարէթի թարափընտան, իսթանպօլտա պուլու- նան տիւէլի էճանէպիյէ սէֆիրէրինէ, շու աթիտէքի միւղէքէրէյի ումու- միյէ իրաւ գըլընմըլ տուր :

Թիւթիւն ըէթիսի, էճանէպիտէն իտ- խալ օլունան ցիկարա գութուլարը, իսթանպօլ կէօմիւլիւնէ կէթիւրիտիք- տէ, իւղէրէրինէ մախտուս պիր մար- գա զօյմադ վէ իւղէրինտէ մէզքիւր մարգատան սլուլունմաեան ցիկարա գութուլարընք, հիլիլ իլէ իտխալ օ- լունմուշ մաղամընտա զապիթ իթմէք ըլլաթթ թալապ իլլէմէք իշին Պա- պը ալիյէ միւրաճաթ իլլէմէքտէ տիր, իտարէյի մէզքիւր, պունտանտա մա- ատա, պու կիւնիւ կիւն եէթէրինէ ցիկարա գութուլարը պուլունան թիւ- թիւնիւմիլլէրին, ցիկարա գութուլարը իւղէրինէ պալէաթէ գըրի կէյէն մար- գալարը եաթըլտըրթմադ իշին պիր այա գատար ըէթի խտարէսինէ միւրաճաթ իլլէմէքէրին թալապ իլլէմէքտէ տիր, պիր անա գատար ցիկարա գութուլա- րընք կէօթիւրիւպ տէ, իւղէրէրինէ մարգա էաթըլտըրթմաեան թիւթիւն- ճիւլէրին ցիկարա գութուլարը զապիթ օլունմաճա գըլտուր :

Պապը ալի, ըէթիլին մէնֆաթթ- արընք մաճաֆաթ իթմէք իշին, մէզ- քիւր թէթպիլլէրին իգթիլաթտէն պու- լունտուլունա, ֆարգ ու ֆէհմ իտէ- ըէք, մէզքիւր թէթպիլլէրին մէվգըլ իճրայէ վաղ իտիլմէսին թէթմին գը- մադ իշին ալիէլ էճանէպիյէ սէֆարէթ- խանէլլէր թէթմէմալարը էֆէնտիլլէր իլէ ուղլալմաթըլընմաթ ըլլաթթմաթ էմանէթի պէհիլլէրինէ ըլլաթթ զիր- միլ տիր :

Պինաէն ալէյհ խարիճիյէ նէզարէ- թի, պու կիւնիւ կիւն, կէօմիւլէք նէ- ղարէթիլտէ, թիւթիւն իլլաթթնա տա- լիր նիղալմաթէլի կէօղտէն կէլիլմէք- տէ օլուն գուլիսինտա պուլունան վէ- քիլլինէ, պունա մաթապըթ թալիլմաթ զիրմէնէ հիլմէթ իլլէմէլլէր իշին . . . սէֆարէթ խանէլլէրին ըլլաթթ իտէր :

— Սանայի մէքիլէպի խտարէսի, քէնտի մէքիլէպիտէ չըղտընար մա- թալարը պոթանլարըն, հիտալարընք վիրմէքիլլէ կիւնիւք իթմէքտէ օլ- տուլարը իշին, պու ալէֆ, սատա- ղաթ հաղթելէրինէ իլլէթեա իլլէմիլ տիր :

— Թուլ չաւտն Գուրիէ տ'Օրիւն զաղէթաթընա, օգոստոս 19 թարիլիլ

շու աթիտէքի թէթիւրաֆ չէթիլիլ տիր, Միւլիւմանքն պիրի, Գէօթէննէ- տէ էէհուտի միլլէթիլտէն վէ ինիլիլ թէթպաթընտան պիր գուլիսինտու զըղընք գալըրպ պուրաեա կէթիլտի, վէ մէրգուլէյի, տինի իսլամիլլէյի գա- պուլ իթմէքիլլէ մէճպուր գըլմադ իս- թէր, թունանքն գուլիսինտու միլլէլիլ աղաթընտան միւրալայ իօրտոն, գատը- եա միւրաճաթ իթտի իսէ տէ, զահ- մէթի պօշա կիթտի : Ալաթիւա—Մա- ճար գօնսօլունուն խանէսինտէ ադ- տը մէճիւս իտիլտի : Թաֆսիլաթը բօս- թա իլէ :

— Պուլար բաթիլի հաղթելէրի, եէնի նասպ օլունան Պուլար փիւթը- պուլարընք, իշպու չարչէնպիհ կիւնիւ սատարաթա հաղթելէրինէ թաֆտիմ իլլէմիլ տիր :

— Ալաֆրանկա օգոստոս 10 թարի- լի իլէ Ետիլնէտէն շու վէճ իլէ եա- ղըլմըլ տուր :

Բուլմէլի տէմիր եօլունուն իքի շիւ- պէսի, եանի, Տէտէ աղաճաթն էտիր- նէեք, վէ Ետիլնէտէն Գարաթիլլէք գա- տար եաթըլան եօլար, օն օն պէլ կիւն- տէն, իլլէթիլմէքն պալանլապիլլէք տիր :

— Իրան սէֆիրի հաղթելէրի, Թէր- հանա կիթմէք իւղըն, պու կիւն Տէր- սաատէթտէն եօլա չըգաճաթ տուր :

— Իշպու չարչէնպիհ կիւնիւ, Բուլ- բաթիլի հաղթելէրի, Պէյլէրպէյի- նէ կիտէրէք, Սատարաթա հաղթելէ- րինէ վիլիլթա վիրմիլ տիր :

— Զըրիլ տօնանմա, ալիլար Բա- սիմ բալանքն գոմանտաթ թահթընտա պուլունտուլուն հալտէ, պիր հաթիթա գատար Մարմարա տէնիլլէրի տօլալմըլ տուր :

— Լէվընթ թալմըլտա օգոստոս- ղունա նէզարէն, Մաթէտօնեա նամ Պուլար զաղէթաթընքն տիրէթօրու իլլէթք Սըլմէլլէք Էֆէնտի, իշպու բէննէմիլի հալաթընք բօլիս թարա- ֆընտան ալիլ ու կիրիթիլ պիրլէ, մահ- պէսէ աթըլմըլ տուր : Զանն օլունտու- ղունա նէզարէն, միւլալիլլէյի, պէյ- լէնէ թուլթուլապ մահպէսէ աթըլմա- սընա սէպէպիլլէթ վիրէն իստուս, պունտան պիր հաթիթա էվիլլէ, զաղէ- թաթընտա, Պուլար քիլիսէսի իւղէ- րինէ տէրք իլլէթիլ պիր պէնտ օլմուշ տուր :

— Օտէսատան կէլէն սօն վաթօրտա տէօրլթ քիլիլ գօլէրատան թուլթուլապ իլլէթ վէֆաթ իլլէմիլ տիր :

Եօլէլլէրին իլլէթաէ Լէհիլ տիրէր, իլլէթիլ մէզքուրուն, իսթանպօլա տալիս սիրաթիլ իթմէմէսի իլլին պիր թաթըլ թէթպիլլէր իթթիլաթ օլուն- մուշ տուր : Մէզքիւր վաթօր, տիլէր սէֆինէլլէրտէն չօղ ուղաթտա տուրա- րաթ, գարանթիւնա միւտտէթիլլիլ թէթ- միլ իլլէմէքտէ տիր :

— Տիւնքի կիւն չըգաթըլան Լէվընթ թալմըլտա շու վէճ իլէ օգոստոս շու տուր :

Շու սօն կիւնլէրտէ, ճիլար մահէլ- լէրիլաթտէ գօլէրա իլլէթիլ գուհուր իթ- միլ օլտուլուն, եանլըլ օլարաթ պէյն- էլնաթ թէթպիլլէրտէն սէյլլէնմէքտէ ի- տիլ : Օղտուսն զիւրաթէլլիլ թէթաճ- ճիւլա իտէճէք նէ վաթըլթ տուլաթ քի, պունտան օն այ վաթատտէլ, գօլէ- րատան թուլթուլան ատալարը գա- երան հէթիմ, էճաթը, խաթթա պա- դան վէ սայիլլէրէ հիւլիլմէթ թարա- ֆընտան պու կիւնէ գատար վարալա- րը վիրլիլմէթիլ տիր : Թապուլթ վիրմիլ օլունար, մէզարընք, էօլիլ թալընքընք,

վէ կիւնտէ գաղաթըլ կիւնտէ եէեքն սայիր պիր թաթըլ ատալար, հաթ- գան ալաճաթարը օլան վարալարը հէ- նուլ ալաթաթըլար տուր :

Ելէր, հիւլիլմէթ, գօլէրա վաթ- թիլտէ ումուլիլլին ֆէտայի նէֆա իթ- միլ օլունարըն ալաճաթարընք վիրմէ- եէ միւսարաթ իթմէեքէք օլուն ի- սէ, սայիր ալէֆա տալիլ իլլէթի մէզ- քիւր իլլիլաթտէ գըրիլլէ իթմէեք պալ- լատըլընտա, գանլիլ ատալ գալգըպ տա, ֆէտայի նէֆա իտէրէք, խաթթա- լարը գաթըրմաեա միւսարաթ իտէր :

Հիւլիլմէթ, ֆէտայի նէֆա իտէնլէ- րի թէլլիլ գըլաճաթ եէրտէ, սուլթ- մաթտա տուր : Հէթիլլէր, խաթթա պա- գանլար, վէ սայիլլէր էօլլէ ատալար տըրլար քի, ինսանլիլթ տուլղուլա- րընտան, վէ սէֆալթ իլլինտէ պուլու- նան ինսանլարը գաթըրմաեա միւսա- րաթ իլլէթիլլէրի իլլին, տիլլէրլէրին- տէն զիւրաթ, բարա ալալը վէ բա- րալարը անիլտէ վիրլիլմէլի տիր, պու ոէ- պէպտէն, էօլլէ զանն իտէրլիլ քի պա- լէաթ պիրտիրտիլմիլ ուլղունտուլ հա- լին էօնիւ ալլէմաթըլընմընտա անիլտէ էմր իլլէմէսի իլլին, պալէաթտէքի վա- գա իւղէրինէ Միտհաթ բաշա հաղթել- լէրինին նաղարը տիգգաթընք տալլէթ իթմէք քեաթիլ տիր :

— Կէյէն բաղար իրթէսի կիւնիւ, եանի ալաթըրանկա օգոստոս 5 տէ, կա- լայտան ըլլին իլլէեքն բօլթա իւղէ- րինէ պիր թաթըլ հայտուլար հիւ- ճուլ իտէրէք 60 պիլ շղ. ալմըլար տուր :

— Պըրուստան ալրան մէքթուպ- լարըն պէեանքն նէզարէն, շէհրի մէզ- քիւրտէ պիր թաթըլ ատալ սըգ սըգ քօլլէրատան թուլթուլաթտա իլլիլ իսէ- տէ, սայլէ քեաթիլլէրի թուլթուլա- լար տա գուլթուլաթտա իլլիլլէր, իլ- լէթիլ մէզքիւր, նասըլ քի հէր եէրտէ, էօլլէ տէ Պըրուսատա փիլիլ օլան եէրլէրտէ զուհուր իթմէքտէ իլլիլ :

— Թըրհալտա, զապիթիլլէրին գալտըրըլմաթընտան պէրու, հայտուլա- լար ճէսարէթ ալարաթ, քէօլլէրտէ ատալ էօլտիլլմէքտէ, մալլէրի եաղ- մա իթմէքտէ, վէ ալա ճէզա չէքմէ- մէքտէ տիրլէր : շէօլլէ քի, վօլտա պիր ատալ, խաթթանտէն էլլիլ ատալ էօլթէնէ կիթմէեքն ճէսարէթ իթմէ- մէքտէ իլլիլ :

. . . Միւլլիլ, Կէյէն սէնէ աղոստոս օն տէօրտիւն- տէ, Ատալ—քէպիրտէ իճրա օլունան գաթըլ եարընք իլլին, պէլլէտիլ գօմի- սինտու թարաֆընտան եաթըրըլան տօնանմա վարաթ, շիմիլլէ գատար վէրլիլմէլիլ, վէ Պապը—ալիտէ մաճա- քէմէ օլունմաթտա տուր, իլլիլտիլի- միլլէ նէզարէն պու սէնէ տալիլ իճրա օլունմաճա իլլիլ . . . 1872 աղոստոս 3

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՓԱՆՈՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Նասըլ քի պիլտիրմիլ իտիք, մէզ- քիւր վարժարանքն թաթիլի պիլթէ- րէք, բաղար իրթէսի կիւնիւ տէրլիլ- րէ պալանմաթընտան, լաղըլ կէլլէն- լէրին մալիլմալարը օլմադ իւղըն, թէթ- րարէն իլլիլթար իտէրլիլ :

1872 օգոստոս 4 կէսիլ բաշա . . . խմբադիր, Կէսիլ բաշայի ալմաեան թաղ. խոր- հըրդոյն բունաթ տարօրինակ վարմուն- քին, այսինքն եկեղեցւոյ և երկսեռ վարժարանայ համար պատրաստուած

նիւթերէն մէկ մասին մասնաւորաց բաշ- խեղուն վրայ բացատրուլիլ մը խընդ- րած էինք Ձեր պատուական լրագրոյն 1947րդ թերթին միլոյալ :

Յիշեալ պատուարժան խորհուրդը 1953րդ լրագրոյդ թերթիլ կը պա- տասխանէ թէ, ոչ միայն նոյն նիւթե- րը ցրուած չէ, այլև կը պահպանէ գա- նունք :

Մեր նպատակն թաղ. խորհուրդը ամենին վատահանաւել չէ, բայց ու- լովհետև նա իւր այս գրութեամբ մեր տեղեկութիւնները սխալ կերեցնէ վասնորոյ կը պարտաւորիմք եղելուլիլ : Նը պարագայիւք հրատարակել :

Յիշեալ պատուարժան թաղ. խոր- հուրդը եկեղեցւոյ շինութեան համար պատրաստած նիւթերէն խրճիթ մը շինած է Վուսարար խեղաց խեղօք կա- րապետ անուանեալ անձին :

Քանի որ եկեղեցւոյ շինութեան հա- մար հաւաքուած նիւթերը իրեն օգնու- թիւն աղգիս անհատներէն նուիրուած է, եթէ թ. խորհուրդը կողմէ կարօտ- եալի մը օգնութիւն ընել, ունի ազատ կամը մը իւր քսակին հրամայելու, ոչ թէ աղգային շինութեանց համար օգ- նութեամբ հաւաքուած նիւթերու :

Արդ . . . խմբադիր, բարեհաճեցէք անկիւն մը շնորհել Ձեր պատուական թերթին մէջ :

Ընդունեցէք խորին մեծաւանայ հաւատարմէն Տ. Գ. Սինսեան

ԱՆԿԱՐԱՐԻԼԻ ՊԱՏԻՆՈՐ ՄԷ

. . . Էֆէնտի, Թուլիս 1 չարաթ գիշերը անտանլի և աղետալի դիպուած մի պատահե- լով վիճակիս բոլոր ժողովրդայն անըր- ժըլիլիլ վէրք մի եղաւ . . . այս սարսա- փելի կայծը մեր սրտերէն դժուարաւ կը շիլանի, վիճակիս վրայ սև մարախ- լապատ ամպ մը պատելով մեզ բոլոր- լովին խոր տխրութեան մէջ ձգեց . . . այն սիրական, այն հեղահեղին զոր կորուցիլք . . . խմբադիր, ինչպէս բ- սեմ, գըրիլս յառաջ չերթար, ձեռքս կը դողդողայ, շրթներս չխաղար, լեզուս թանձրացած բերանս չդառ- նար, աչքերս արտասուօք լեցուած, մերան կը ծաւալի և դժուարաւ կը կարդայիլ . . . Ո՛վ Աստուած, այս ինչ սարսափելի օր և գիշեր էր որ մեր վը- րայ եկաւ հասաւ . . . մէկ հատիկ պար- ծանք մի ունէլիլք զոր կորուցիլք դըմ- բաղդաթար, թուա ձեռքերս այն մաքուր աղանին, կորաւ դպրոյիս վայելութիւնը, տխուր ձգիլ իւր սի- րելի աշակերտները, անպտուղ և խալ մնաց իւր ճիւղերը, դպրոյիս արուս- եալիլ ծածկեց իւր յոյսը, մարաւ եկե- ղեցւոյ շահ :

Պատուելի Սարգիս Էֆէնտի, ինչու մեր սիրտը խոցեցիր, այս ինչպէս ան- բըլժիլիլ վէրք բայիլ դու մեղի, դու ազատեցար, պարտդ վճարեցիր, բայց կրակդ մեր վրայ ձգեցիր թալիլիլ : Այս հաղուագիւտ անձը՝ Բալուայ վիճակէ բնիլ Հապապ գիւղացի մահ- տեօի Ստեփանեան պատուելի Սարգիս Էֆէնտին, երեք տարի փերի գիւղա- քաղաքիս հայրաբան և երաժշտու- թեան դասատու էր, յուլիս մէկ գի- շերը օդոյն ջերմութեանէն անհանգիստ ըլլալով կը պարտաւորի դուրս ելնելիլ սիրտը զովայընելու, ու պտտած ժա- մանակը յանկարծ այն բարձր պատէն զաւիժայր կիյնայ, ուր կը մնայ անօդ- նական մէկ երկու ժամ սիրտը մարած, մարմինն անհողի, յետոյ սակաւ ինչ զգաստանալով իւր տկար աղաղակը

